

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument s plenarne sjednice

12.1.2015

B8-0041/2015

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o slobodi izražavanja u Turskoj: nedavna uhićenja novinara, vodećih ljudi u medijskim kućama i sustavni pritisak na medije (2014/3011(RSP))

Alexander Graf Lambsdorff, Johannes Cornelis van Baalen, Marietje Schaake, Ramon Tremosa i Balcells, Beatriz Becerra Basterrechea, Ivan Jakovčić, Jozo Radoš, Petr Ježek, Ivo Vajgl, Louis Michel, Gérard Deprez, Pavel Telička, Fredrick Federley, Marielle de Sarnez
u ime Kluba zastupnika ALDE-a

Rezolucija Europskog parlamenta o slobodi izražavanja u Turskoj: nedavna uhićenja novinara, vodećih ljudi u medijskim kućama i sustavni pritisak na medije (2014/3011(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Turskoj, osobito Rezoluciju od 12. ožujka 2014. o izvješću o napretku Turske za 2013.¹, od 13. lipnja 2013. o stanju u Turskoj² i onu od 13. studenog 2014. o aktivnostima Turske kojima se stvaraju napetosti u isključivom gospodarskom pojasu Cipra³,
  - uzimajući u obzir uhićenje više novinara, vodećih ljudi u medijskim kućama i drugih diljem Turske u nedjelju, 14. prosinca 2014.;
  - uzimajući u obzir činjenicu da je Turska posljednjih godina bila jedna od država u kojima je sloboda tiska i medija bila u najgorem položaju, osobito u pogledu broja zatvorenih novinara, jer je oko 70 novinara u zatvoru, knjige su zabranjivane, a autocenzura i novčano kažnjavanje kritičkih medija uzroci su velike zabrinutosti;
  - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da su posljednja uhićenja dio sustavnog pokopavanja vladavine prava, neovisnosti pravosuđa, podjele moći i poštivanja demokratskih vrijednosti i temeljnih sloboda; budući da se polarizacija i nasilje povećalo, otkad su članovi vlade bivšeg premijera Erdogana optuženi zbog korupcije;
- B. budući da se čini kako su ova uhićenja dio trenutačnog sukoba predsjednika Erdogana s pokretom Hizmet, čiji je vođa muslimanski učenjak Fethullah Gulen koji živi u SAD-u, a dogodila su se godinu dana nakon što su policija i tužiteljstvo optužili članove Erdoganove vlade zbog korupcije;
- C. budući da je u Turskoj već zatvoren velik broj novinara, a posljednjih se godina povećao pritisak na medije, uključujući i vodeće ljudе u medijskim kućama te njihove vlasnike, kao i na internetske i društvene medijske platforme;
- D. budući da je nevladina organizacija Freedom House ocijenila da turski mediji „nisu slobodni” u 2014., dok su 2013. ocjenjeni kao „djelomično slobodni”;
- E. budući da boravak u istražnom zatvoru u Turskoj može trajati mjesecima, a bio je i produživan u cilju kažnjavanja osumnjičenih i prije nego li bi stali pred sud;
1. žali zbog masovnih uhićenja u Turskoj 14. prosinca 2014. te poziva vlasti da hitno predoče vjerodostojne dokaze kako bi poduprli optužbu da su uhićenici počinili

¹ Usvojeni tekstovi , P7_TA(2014)0235.

² Usvojeni tekstovi , P7_TA(2013)0277.

³ Usvojeni tekstovi , P7_TA(2014)0052.

određeno kazneno djelo i da hitro nastave sa sudskim postupcima, potpuno transparentno i s primjerenim pravnim zaštitnim mjerama uz puno poštovanje suđenja i pravičnog sudskog postupka; poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da češće prisustvuje suđenjima novinarima i borcima za ljudska prava;

2. izražava žaljenje što je jedinica za borbu protiv terorizma u cilju provokacije uhitila i izvršila raciju u domu nizozemskog novinara Frederikea Geerdinka 6. siječnja dok je nizozemski ministar vanjskih poslova Koenders bio u Turskoj; poziva na potpunu transparentnost slučaja.
3. podsjeća turske vlasti na krajnji oprez pri ophođenju s medijima i novinarima jer je sloboda izražavanja i sloboda medija okosnica funkciranja demokratskog i otvorenog društva;
4. napominje s velikom zabrinutošću da je tursko društvo i dalje vrlo polarizirano, a političke rasprave često uključuju upitne glasine, nelegitimno prisluškivanje telefonskih razgovora i snimke nastale na nelegitiman način, zavjere i iracionalne spletke; naglašava da se samo u transparentnoj i učinkovitoj pravnoj državi i civilnom društvu mogu izgraditi vjera i povjerenje između različitih institucija i među ljudima u zrelom i demokratskom društvu;
5. napominje da su uhićenja od 14. prosinca 2014. dio tendencije povećanja pritiska na medije te ograničavanja tiska i medija, uključujući društvene medije i forume na internetu, što je za svaku osudu i za što turska vlada i najviši turski čelnici snose krajnju odgovornost;
6. pozdravlja izjave potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i povjerenika nadležnog za pristupne pregovore koji su naglasili da je sve teža situacija na području slobode tiska i medija u Turskoj oprečna vrijednostima EU-a i kao takva predstavlja korak unatrag u procesu pristupanja;
7. naglašava potrebu za novim pristupom u odnosima između EU-a i Turske, paralelno sa zastojem u pristupnim pregovorima, pri čemu će naglasak biti na pragmatičnoj suradnji u mnogim poljima zajedničkih interesa između EU-a i Turske, kao što su vanjska politika i trgovina; no, ponavlja da su poštovanje vladavine prava, demokratskih vrijednosti i temeljnih ljudskih prava ključni kriteriji za EU; podupire tursku vladu u reformi pravosudnog sustava kojima bi se postiglo veće poštovanje vladavine prava i temeljnih ljudskih prava;
8. poziva institucije EU-a i sve aktere u Turskoj da učine znatan napredak i prekinu trenutni zastoj u odnosima između EU-a i Turske u vidu konkretnog djelovanja i mjerila unutar određenog vremenskog razdoblja, i da EU nedvojbeno da do znanja da će nazadovanje u pogledu vladavine prava i temeljnih ljudskih prava pod vodstvom vlade sa sobom nositi konkretne, negativne posljedice;
9. podsjeća Tursku na njezine obaveze kao članice Vijeća Europe i na potrebu za dalnjim pravosudnim reformama; podsjeća na mnoge postupke koji se vode protiv Turske na Europskom sudu za ljudska prava;
10. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi parlamentu i vladu Turske,

državama članicama, Europskoj komisiji i Službi za vanjsko djelovanje.